

Vastapuoliriskit

Sopimusvastapuoliin liittyvä luottotappioriski (vastapuoliriski) on yksi välillinen riski, jolle Sampo-konserni altistuu toimintojensa kautta.

Luottoriski koostuu määritelmällisesti luottotappio-, spread- ja toimitusriskeistä. Luottotappioriski viittaa tappioihin, jotka aiheutuvat velallisten (liikkeeseenlaskijariski) tai muiden vastapuolten (vastapuoliriski) toteutuneesta maksukyvyttömyydestä. Liikkeeseenlaskijariskin toteutuessa lopullisen tappion määrä riippuu tehdyn arvopaperisijoituksen tai talletuksen koosta maksukyvyttömyyshetkellä ja sitä pienentävästä palautusosuudesta. Vastapuoliriskin tapauksessa lopullinen tappio riippuu johdannais- tai jälleenvakuutus sopimuksen positiivisesta markkina-arvosta maksukyvyttömyyshetkellä sekä palautusosuudesta, johon vaikuttaa vakuuksien määrä.

Spread-riski viittaa tappioihin, jotka aiheutuvat velkainstrumenttien ja luottojohdannaisten

luottoriskispreadien muutoksista. Luottoriskispreedit muuttuvat, kun markkinoiden käsitys maksukyvyttömyyksien todennäköisyyksistä muuttuu. Pohjimmiltaan luottoriskispread on luottotappioriskin markkinahinta, joka on hinnoiteltu velkainstrumentin markkina-arvoon. Näin ollen velkainstrumentin arvon tulisi laskea ennen kuin maksukyvyttömyys toteutuu. Näiden ominaisuuksien johdosta spread-riski, sisältäen myös velkainstrumentteihin liittyvän luottotappioriskin, luokitellaan Sampo-konsernissa osaksi sijoitussalkun markkinariskejä.

Toimitusriski realisoituu, kun sopimuksen toinen vastapuoli epäonnistuu sopimuksen mukaisen veloitteensa toimittamisessa ajallaan. Toimitusriski voi liittyä maksukyvyttömyydestä aiheutuvaan tappioon toimitushetkellä tai siihen, että sopimusosapuolet toimittavat sopimuksen mukaiset veloitteensa eriaikaisesti. Sampo-konsernin yhtiöiden käyttämät keskitetyt toimitus- ja selvitysjärjestelmät pienentävät toimitusriskiä tehokkaasti.

Vastapuoliriskit

Jälleenvakuutusvastapuoliin liittyvä luottotappioriski koskee pääasiassa If Vahinkovakuutusta, koska jälleenvakuutuksen käyttö Mandatum Lifessa on vähäistä.

Johdannaisten osalta tilanne on päinvastainen. Mandatum Life ja emoyhtiö Sampo Oyj ovat maturiteetiltaan pidempien korkojohdannaisten aktiivisia käyttäjiä ja täten myös lähtökohtaisesti alttiimpia johdannaisvastapuolten luottotappioriskille kuin If Vahinkovakuutus, joka käyttää pääasiassa lyhytaikaisia valuuttajohdannaista.

Luottotappioriskiä syntyy lisäksi saamisista vakuutusasiakkailta ja muista liiketoimista aiheutuneista saamisista. Asiakkaiden vakuutusmaksusaamisista syntyvät luottoriskit ovat

yleisesti ottaen hyvin vähäisiä, koska maksun saamatta jääminen johtaa yleensä vakuutusturvan peruuttamiseen. Myös muihin liiketoimiin liittyvistä saamisista syntyvä riski on Sampo-konsernissa vähäinen.

Tarkempi erittely jälleenvakuutussaamisista ja jälleenvakuuttajien osuudesta korvausvastuusta If Vahinkovakuutuksessa 31.12.2014 on esitetty luottokelpoisuusluokittain Jälleenvakuutussaavat, If Vahinkovakuutus, 31.12.2014 ja 31.12.2013 -taulukossa. Taulukossa ei ole mukana 130 miljoonan euron (140 miljoonaa euroa vuonna 2013) suuruisia erää, joka liittyy lähinnä captive-ratkaisuihin ja lakisääteisiin pooleihin.

Jälleenvakuutussaavat

If Vahinkovakuutus, 31.12.2014 ja 31.12.2013

Luokitus	31.12.2014		31.12.2013	
	Yhteensä, milj. €	%	Yhteensä, milj. €	%
AAA	0	0 %	0	0 %
AA+ - A-	107	97 %	286	97 %
BBB+ - BBB-	2	2 %	4	1 %
BB+ - C	0	0 %	0	0 %
D	0	0 %	0	0 %
Luokittelematon	2	2 %	4	1 %
Yhteensä	111	100 %	295	100 %

Kymmenen suurinta yksittäistä jälleenvakuutussaataavaa olivat yhteensä 166 miljoonaa euroa, mikä vastaa 69 prosenttia kaikista saatavista. Suurin yksittäinen jälleenvakuuttaja on Munich Re (AA-), jonka osuus oli 22 prosenttia kaikista jälleenvakuutussaataavista.

Annetun jälleenvakuutuksen maksujen kokonaismäärä oli 66,8 miljoonaa euroa. Tästä määrästä 99,9 prosenttia liittyi jälleenvakuutusvastapuoliin, joiden luottoluokitus oli vähintään A-.

Mandatum Lifessa jälleenvakuutusjärjestelyiden merkitys on vähäinen ja siten jälleenvakuutusvastapuoliin liittyvien luottoriskien määrä on merkityksetön.

Luottotappioriskien hallinta

Sampo-konsernissa johdannaisvastapuolten luottotappioriskiä syntyy muiden markkinariskien hallinnan seurauksena. Riskiä pienennetään

vastapuolien huolellisella valinnalla, vastapuolien hajauttamisella riskikeskittymien välttämiseksi sekä käyttämällä erilaisia vastapuolikohtaisia vakuusjärjestelyitä, kuten ISDA- puitesopimuksia täydennettynä Credit Support Annex -sopimuksilla. Näitä käytetään erityisesti Sampo Oyj:ssä ja Mandatum Lifessa, joissa käytetään aktiivisesti pitkäaikaisia johdannaisopimuksia.

Jälleenvakuutuskomitea on yhteistyöfoorum, joka arvioi ja antaa suosituksia jälleenvakuutukseen liittyvissä kysymyksissä. Komitea arvioi ja tekee ehdotuksia jälleenvakuutuspolitiikkaan ja sisäiseen jälleenvakuutuspolitiikkaan tehtävistä muutoksista. Komitean puheenjohtajan vastuulla on raportoida poikkeamista jälleenvakuutuspolitiikan periaatteista ja muista komitean käsittelemistä asioista.

Jälleenvakuutuksen luottoriskikomitea arvioi ja antaa päätösuosituksia koskien jälleenvakuutuksista aiheutuvia luottoriskejä ja riskipositioita ja mahdollisia poikkeamia jälleenvakuutuksen luottoriskipolitiikasta. Komitean puheenjohtajan vastuulla on raportoida

poikkeamista jälleenvakuutuksen luottoriskipolitiikan periaatteista ja muista komitean käsittelemistä asioista.

Jälleenvakuuttajaan liittyvät luottotappioriskit arvioidaan jälleenvakuutus sopimuksia tehtäessä. Jälleenvakuutussaamisten luottotappioriskiä seurataan jatkuvasti.

Jälleenvakuutustoiminnan luottotappioriskin

rajaamiseksi ja valvomiseksi If Vahinkovakuutuksessa noudatetaan jälleenvakuutuksen luottoriskipolitiikkaa, jossa asetetaan vaatimukset jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokitusten minimitasolle ja vastuun enimmäismäärälle yksittäistä jälleenvakuuttajaa kohden. Luottoluokituslaitosten luokituksia käytetään jälleenvakuuttajien luottokelpoisuuden arvioinnin tukena samoin kuin sijoitustoiminnan luottoriskien arvioinnissa.